

C-174 Green Deal Grondstoffen Unie van Waterschappen – Rijk

Betrokken partijen

- Unie van Waterschappen (UvW)
- Stichting Toegepast Onderzoek Water (STOWA)
- Rijksoverheid

Beschrijving initiatief

De Green Deal-samenwerking tussen de Unie van Waterschappen, STOWA en de Rijksoverheid staat in het teken van hoogwaardige ontwikkeling van kennis en terugwinning van bruikbare stoffen. Rioolwater bevat veel grondstoffen die bruikbaar zijn voor bijvoorbeeld het produceren van papier, kunstmest en groeimiddelen voor de tuinbouwsector. De waterschappen richten zich met name op de terugwinning van fosfaat, cellulose, alginaat en de productie van CO₂ en bioplastic.

De winning van alginaat is een proces dat nog niet erg bekend is al werken twee of drie rioolwaterinstallaties al volgens het Nereda-principe. Alginaat is een zeer bruikbare grondstof en kent toepassingen in bijvoorbeeld hydrofiel verband, ter verbetering van papier, als verdikkingsmiddel voor inkt en draagt bij aan de uitharding van beton. Het Nereda-procedé zorgt ervoor dat bacteriën afvalstoffen opnemen. Doordat de bacteriën samenklonteren en korrels vormen, zinken ze naar de bodem van een reactor. Vervolgens wordt uit korrelslib alginaat gewonnen.

Partijen willen de kennisuitwisseling tussen waterschappen bevorderen, juridische obstakels wegnemen en de weg naar de toekomst voor hoogwaardige technologieën verbeteren. Afzetroutes voor de nieuwe grondstoffen zullen verkend worden en ook onderwijs is een aandachtspunt. Omdat de status van sommige afvalstoffen aangepast moet worden in grondstoffen, kan de samenwerking leiden tot een aanpassing in de wetgeving. Daar spant het Rijk zich voor in.

Resultaten

Op basis van opgedane ervaringen willen partijen:

- de (terug)winning van grondstoffen uit rioolwater stimuleren, versnellen en opschalen;
- pilot- en demonstratieprojecten realiseren;
- zich in eerste instantie richten op de productie en levering van fosfaat, cellulose, bioplastics, alginaat en CO₂.

Einddatum: 31 december 2017

Inzet en acties partijen

Partijen:

- scheppen gunstige randvoorwaarden voor de transitie in de rioolwaterzuivering;
- verbeteren de technische, juridische en organisatorische randvoorwaarden voor de realisatie van projecten waarbij grondstoffen uit rioolwater worden gewonnen;
- onderzoeken de haalbaarheid en streven naar schaalvoordelen;
- stellen jaarlijks een werkplan op voor de uitvoering van deze Green Deal;
- ontwikkelen met het onderwijs activiteiten ten behoeve van de kennisontwikkeling en kennisdeling;
- bevorderen de ontwikkeling van afzetroutes van grondstoffen uit afvalwater en stellen hiervoor binnen één jaar na ondertekening een plan van aanpak op.

UvW:

- stimuleert waterschappen om in 2015 plannen op te stellen voor kansrijke pilot- en demonstratieprojecten;
- zorgt voor de coördinatie van de uitvoering, de bewaking van de voortgang van de plannen en de Green Deal;
- signaleert knelpunten en belemmeringen en draagt deze aan bij de Rijksoverheid;
- bevordert de samenwerking tussen waterschappen;
- maakt gebruik van de structuur van de Energie- en Grondstoffenfabriek bij de uitvoering van de acties;
- ondersteunt Nederlandse bedrijven via het loket bij 'The Dutch Waterauthorities' bij het vermarkten van nieuwe producten in het buitenland.

Inzet en acties Rijksoverheid

De Rijksoverheid:

- verbindt de ambities van de waterschapssector en het algemene rijksbeleid aangaande de productie van hoogwaardige grondstoffen uit afval (VANG);
- spant zich in om belemmeringen in de wet- en regelgeving weg te nemen;
- ondersteunt en faciliteert de organisatie bij de uitvoering, de realisatie van de exemplarische projecten, het zoeken naar financiering, het vinden van additionele financiële middelen voor het 'Onderzoeksprogramma Grondstoffen' en bij de communicatie en voorlichting;
- spant zich in om in afstemming met de UvW en CBS een methodologie te ontwikkelen om te onderzoeken welke relevante materialen er in afvalwater zitten;
- zoekt aansluiting bij het TNO-onderzoek Kritische Materialen in de Nederlandse economie;
- spant zich in voor brede maatschappelijke toepassing van de bereikte resultaten en inzichten;
- spant zich in om de Green Deal Grondstoffen Unie van Waterschappen – Rijk een plaats te geven in het internationale waterbeleid van de Rijksoverheid.